

Posudek oponenta diplomové práce Petry Pfeffrové: VYBRANÉ ETICKÉ PROBLÉMY, S NIMIŽ SE MŮŽE SETKÁVAT SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK V DOMOVĚ PRO SENIORY PŘI PÉČI O UMÍRAJÍCÍ KLIENTY

Diplomová práce Petry Pfeffrové konfrontuje obecné či teoretické etické principy s reálnou situací, možnostmi a limity jednoho konkrétního sociálního zařízení. Autorka v Úvodu nijak nespécifikuje motivaci ke zvolenému tématu, ale zdá se, že má s etickými problémy v péči o umírající v domovech pro seniory praktické zkušenosti a je s každodenním provozem v těchto zařízeních detailně obeznámena. Práce je ve svém záměru „*identifikovat etické problémy, se kterými se může setkat sociální pracovník při práci s umírajícími klienty v domově pro seniory, analyzovat je pomocí metodických pokynů, vnitřních pravidel a standardů kvality sociálních služeb v domově pro seniory v Netolicích, porovnat je s teorií z odborné literatury a navrhnout vlastní etické řešení těchto problémů*“ (s. 71) dobře koncipována, má přehlednou a logickou strukturu a naplňuje tak cíl, který si vytyčuje. Proto moje poznámky jako oponenta se netýkají obsahové ani metodické stránky, ale jsou spíš formálního rázu.

- Poměrně vážnou námitkou může být to, že většina textu je poskládána z přímých citací, často neúměrně rozsáhlých (např. s. 16-17, 20-24), na mnoha stránkách v podstatě nelze nalézt autorčin vlastní vklad, názor či komentář. To na první pohled nemusí být zjevné, protože autorka neuvádí citace v kurzívě a práce tak na zběžné prolístování působí uceleným dojmem. Autorka prakticky vůbec nepoužívá ani citace nepřímé (parafráze). Její práce má tak především ve své teoretické části formu podrobných a často zbytečně rozsáhlých, byť vhodně poskládaných výpisků z literatury. Tuto až přílišnou převahu kompilace nad vlastní invencí naštěstí autorka do určité míry vyvažuje kapitolou 4 („Shrnutí etickým problémů při práci s umírajícími“), která velice přehledně a věcně shrnuje její vlastní zkušenosti a pokouší se navrhnout řešení. Právě tyto kapitola představuje obsahové těžiště práce, bohužel však nepřilíš rozsáhlé (s. 62-70).
- Méně závažnou, ale i tak nápadnou a poměrně rušivou vadou je to, že autorka nerespektuje fakultní metodickou příručku a citované zdroje v poznámkách pod čarou uvádí ve zbytečně detailním a nepřehledném formátu. Kromě jiných nadbytečných údajů, které správně patří do závěrečného seznamu zdrojů, uvádí např. i v případě monografií konkrétní kapitoly, z nichž čerpá, dále používá zkratku „Tamtéž“ i jako první odkaz na stránce (správně by měl být zopakován, aby čtenář nemusel listovat dozadu). Velkým písmenem uvádí i křestní jména autorů, což i v závěrečném Seznamu použitým zdrojů působí nemalé grafické problémy zvláště u titulů s více autory, kde se zcela ztrácí přehled také proto, že jak příjmení a jména, tak i jednotlivé spoluautory odděluje autorka čárkou. V případě časopisů nepochopitelně ztlačňuje ročník, u monografií neodděluje místo vydání a nakladatele mezerou. Po formální stránce tak práce není příliš zvládnutá a na některých místech je vyložene nepřehledná a graficky matoucí. Po stránce jazykové a stylistické je naštěstí bez vážnějších chyb, autorka se vyjadřuje vcelku kultivovaně a pečlivě.
- Je škoda, že v Závěru autorka jen rekapituluje to, co rekapitulovala už ve shrnující kapitole č. 4. Téma není vsazeno do jiného nebo širšího kontextu, nejsou nastíněny žádné další otázky či souvislosti. Protože v Úvodu autorka píše, že jejím cílem je „*identifikovat vybrané etické problémy*“ (s. 6), nabízí se např. otázka, které další problémy či dilemata (kromě těchto vybraných) se nabízí k formulování a případnému dalšímu rozpracování. Lze tedy pět základních problémů, které autorka v práci řeší, považovat za víceméně definitivní, nebo se jí během práce vynořily další otázky nebo dílčí podotázky, na které již nezbylo místo? Konečně se nabízí otázka praktické uskutečnitelnosti navrhovaných opatření, a to ať už z obecného hlediska, nebo v momentálních podmínkách Domova pro seniory v Netolicích. Která z navrhovaných řešení lze víceméně snadno zavést do praxe a která jsou naopak problematická, ať už z důvodu chybějících financí, praktického provozu nebo platné legislativy?

I přes uvedené výhrady se domnívám, že práce zcela naplňuje svůj cíl, dotýká se důležitých etických témat vhodnou a do jisté míry i tvůrčí konfrontací teorie a praxe, a tak přináší nové podněty, na kterých lze dále stavět. Proto diplomovou práci Petry Pfeffrové doporučuji k obhájení a navrhuji známku **velmi dobře**.

PhDr. Vít Erban, Ph.D.
Katedra filosofie a religionistiky TF JU
v Českých Budějovicích
10.5. 2017

